महाराष्ट्र शासन,
पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई

जा.क्र. प्लास्टीक 2018/प्र.क्र.101/तां.क.4 दिनांक : १०/०७/२०१८.

परिपत्रक

महाराष्ट्र विघटनशील व अविघटनशील कचरा नियंत्रण कायदा २००६ च्या कलम ४ ची पोटकलमे (१) व (२) याव्दारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकाराअंतर्गत महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र प्लॅस्टीक व थर्मोकॉल अविघटनशील वस्तुंचे (उत्पादन, वापर, विक्री, वाहतूक, हाताळणी, साठवणूक) अधिनियम २०१८ दि. २३ मार्च २०१८, सुधारित ११ एप्रिल २०१८ व ३० जून २०१८ रोजी अधिसूचीत केले आहेत. सदर अधिसूचनेनुसार बंदी असलेल्या व बंदी नसलेल्या प्लॅस्टीक व थर्मोकॉल वस्तुबाबत सर्वसामान्य् जनतेला मार्गदर्शन करण्यासाठी उदाहरण वजा सचित्र माहिती पुस्तीका प्रसिध्द करण्यात येत आहे. या परिपत्रकासोबत सदर सचित्र माहिती पुस्तीका जोडली आहे.

सदर अधिसूचना व सचित्र माहिती पुस्तीका महाराष्ट्र शासनाचे पर्यावरण विभाग व महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या संकेत स्थळावर उपलब्ध् आहेत.

(अनिल डिग्गीकर)
प्रधान सचिव (पर्यावरण)

सत्यमेव जयते

पर्यावरण विभाग,
महाराष्ट्र शासन

http://mahenvis.nic.in

महाराष्ट्र

महाराष्ट्र प्रदूषण
नियंत्रण मंडळ

http://mpcb.gov.in

मा. ना. श्री. देवेंद्र फडणवीस
मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य

मा. ना. श्री. रामदास कदम
मंत्री, पर्यावरण

मा. ना. श्री. प्रवीण पोटे पाटील
राज्यमंत्री, पर्यावरण

प्लास्टीक पिशवी आणि थर्माकोल मुक्त महाराष्ट्र जनजागृती अभियान २०१८

सचित्र मार्गदर्शिका

एकच ध्यास ठेवूया, प्लास्टीक पिशवी हटवूया,
समृद्ध पर्यावरणाचे रक्षण करूया!

बंदी आहे

२०० मिलि पेक्षा कमी द्रव धारण क्षमता असलेल्या पिण्याच्या पाण्याच्या पीईटी व पीईटीई बाटल्या

बंदी आहे

पिण्याच्या पाण्याची पिशवी.

बंदी नाही

२०० मिलि व त्यापेक्षा जास्त द्रव धारण क्षमता असलेल्या पीईटी व पीईटीई बाटल्या.

पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन | महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

बंदी आहे

सर्व प्रकारच्या प्लास्टीक पिशव्या.
(हॅन्डल असलेल्या व नसलेल्या)

प्लास्टीक पिशवी

नॉन वोवन बॅग्ज् (पॉलिप्रॉपीलीन)

प्लास्टीक/नॉन वोवन शॉपिंग बॅग्ज्

बंदी आहे

थर्माकोल (पॉलिस्टायरिन) व प्लास्टीक पासून बनविण्यात येणाऱ्या व एकदाच वापरल्या जाणाऱ्या डिस्पोजबल वस्तु, उदा. ताट, कप्स्, प्लेटस्, ग्लास, काटे, वाटी, चमचे, भांडे इत्यादी.

बंदी आहे

हॉटेल्समध्ये अन्नपदार्थ पॅकेजींगसाठी वापरले जाणारे प्लास्टीकचे भांडे व वाटी तसेच स्ट्रॉ.

पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन | महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

बंदी नाही

विशेष आर्थिक क्षेत्र, निर्यातीसाठी विविक्षित उद्योग इत्यादीमध्ये फक्त निर्यातीसाठी वापरलेजाणारे प्लास्टीक आवरणाचे उत्पादन.

बंदी नाही

उप्पादनाच्या ठिकाणी, उत्पादनाच्या प्रक्रियेदरम्यान अनिवार्य वेष्टनसाठी वापरण्यात येणारे ५० मायक्रॉनपेक्षा जास्त जाडीचे व २० टक्के पुनर्चक्रीत प्लास्टीकपासून बनवलेले प्लास्टीक/थर्माकोलचे आवरण व त्यावर पुनखरेदी किंमत व उत्पादकाचे नाव.

बंदी नाही

किरकोळ व घाऊक अन्नधान्य व किराणा माल
सिलबंद प्लास्टीक पॅकेजिंग/आवरण की जे ५० मायक्रॉनपेक्षा
जास्त जाड व दोन ग्रॅमपेक्षा जास्त वजनाचे
तसेच त्यावर पुनखरेदी किंमत व उत्पादाचे नाव.

पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन | महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

बंदी आहे

वन, फलोत्पादन, कृषी, घनकचरा या व्यतिरिक्त कोणत्याही प्रकारची कंपोस्टेबल प्लास्टीक पिशवी.

बंदी नाही

वन, फलोत्पादन, कृषी, घनकचरा या प्रयोजनासाठी लागणारी कंपोस्टेबल प्लास्टीक पिशवी.

पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन | महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

बंदी नाही

प्लास्टीकचा एक थर असलेला पुठ्ठा किंवा खोका

बंदी नाही

दुधाच्या पॅकेजिंगसाठी वापरण्यात येणारी ५० मायक्रॉनपेक्षा जास्त जाडीची प्लास्टीक पिशवी व त्यावर पुनखरेदी किंमत व उत्पादकावे नाव.

बंदी नाही

पुनर्चक्रण होणारे मल्टीलेअर पॅकेजिंग.

चिप्स पॅकेट, शॅम्पू सॅशे, तेल पॅकेट, चॉकलेट पॅकेट इत्यादी

बंदी नाही

घरगुती वापराची प्लास्टीक उत्पादने

बंदी नाही

औषधांचे वेष्टन, वैद्यकीय उपकरणे आणि वैद्यकीय उत्पादनांसाठी वापरण्यात येणारे प्लास्टीक.

बंदी आहे

प्लास्टीक व थर्माकोलचा वापर सजावटीसाठी बंदी असेल.

बंदी नाही

मत्स व्यवसायात मासे टिकवून ठेवण्यासाठी वापरले जाणारे थर्माकोल बॉक्स

पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन | महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

बंदी नाही

पुनर्चक्रण होणारी
शैक्षणीक व कार्यालयीन उपयोगाची प्लास्टीक स्टेशनरी उत्पादने

बंदी नाही

अन्य प्लास्टीक उत्पादने

पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन | महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

प्लास्टीक व थर्माकोल बंदी अंतर्गत गुन्हा केल्यास दंड :

पहिला गुन्हा रु. ५००० दंड

दुसरा गुन्हा रु. १०००० दंड

तिसरा गुन्हा रु. २५००० दंड + ३ महिने कारावास

विशेष सूचना :

सदर पत्रकातील सचित्र माहिती ही उदाहरणवजा असून संपूर्ण माहितीकरिता पर्यावरण विभाग व महाराष्ट्र शासन यांनी प्लास्टीक व थर्माकोल बंदीबाबत दि. २३ मार्च २०१८, दि. ११ एप्रिल २०१८ व दि. २ जुलै २०१८ या दिवशी प्रसिद्ध केलेली अधिसूचना http://mahenvis.nic.in, http://mpcb.gov.in व https://dgps.maharashtra.gov.in वर उपलब्ध आहे.